

Gerard Kramer

De Koning van de Joden

WoordStudie

Mattheüs over de beloofde Koning

Vreemd, zult u misschien zeggen, een stukje over de Koning der Joden in een nummer dat vlak voor Pasen verschijnt! Maar afgezien van het feit dat de Schrift ons nergens oproept de christelijke feestdagen te vieren, is het toch echt zo dat er zonder Kerst geen Pasen kan zijn. We zullen dat hieronder zien, als we nadenken over een aantal plaatsen waar Mattheüs personen aan het woord laat (inclusief de Heer Zelf) die aan de Heer Jezus niet alleen de koningstitel, maar expliciet de titel 'Koning der Joden' (Gr. *basileus toon Joudaioon*) gaven. Alle Schriftverwijzingen zijn uit het evangelie naar Mattheüs, tenzij anders aangegeven. Hij is degene die van de evangelisten het meeste licht laat schijnen op de Heer Jezus als de beloofde Koning.

De geboorte van de Koning der Joden

Over de geboorte van de Koning schrijft Mattheüs: 'Toen nu Jezus was geboren in Bethlehem in Judea, in de dagen van koning Herodes, zie wijzen uit het oosten kwamen naar Jeruzalem en zeiden: Waar is de koning der Joden die geboren is (lett. 'de geboren koning')? Want wij hebben zijn ster gezien in het oosten en zijn gekomen om Hem te huldigen. Toen nu koning Herodes dit hoorde, werd hij ontsteld' (2:1-3).

Waarom was koning Herodes de Grote, die regeerde van 37-4 v. Chr., zo ontsteld bij het horen van deze vraag van de wijzen? Niet alleen omdat hij zelf koning was en dat graag zo wilde houden, maar vooral omdat hij hoorde dat door de wijzen

aan die geboren koning de unieke titel gegeven was die hijzelf bij senaatsbesluit van de Romeinen gekregen had, namelijk 'koning der Joden'!

De Joodse geschiedschrijver Flavius Josephus beschrijft in zijn *Joodse Oorlog* I 282-285 hoe Herodes in 40 v. Chr. met die titel geëerd werd; ik citeer enkele zinnen uit dit gedeelte:

(282) Antonius ... besloot Herodes, die hij kort tevoren had benoemd tot tetrarch, nu koning van de Joden (Gr. basileus toon Joudaioon) te maken ... (284) Daarom riep hij (Augustus) de senaat bijeen ... (285) Na afloop van de senaatsvergadering verlieten Antonius en Caesar (= Augustus) met Herodes in hun midden de zaal, voorafgegaan door de consuls en andere magistraten, om een offer te brengen en het senaatsbesluit in het Capitool te deponeren. Hierna bood Antonius Herodes op deze eerste dag van zijn koningschap een banket aan.

Voor zover wij weten, heeft Herodes zichzelf nooit 'koning der Joden' genoemd. Op zijn munten staat slechts 'van koning Herodes'. Door Mattheüs wordt Herodes overigens slechts 'koning' genoemd in hoofdstuk 2:1 en 3, en de werkelijke 'koning der Joden die geboren is' staat daar tussenin, prachtig centraal dus! In de verzen 7, 12, 13, 16 en 19 wordt hij slechts 'Herodes' genoemd.

De verwerping van de Koning der Joden

Toen de Heer Jezus voor stadhouder Pilatus stond, vroeg deze Hem aldus: 'Bent U de koning der Joden? Jezus nu zei: U zegt het' (27:11). Deze opmerking werd door Pilatus niet serieus genomen, en evenmin door zijn soldaten. Over hen lezen we: 'En zij (de soldaten) vielen op hun knieën voor Hem en bespotten Hem aldus: Gegroet, koning der Joden! En zij spuwden op Hem, namen de rietstok en sloegen op Zijn hoofd. En toen zij Hem hadden bespot, deden zij Hem Zijn kleren aan; en zij leidden Hem weg om Hem te kruisigen' (27:29-30).

Maar zelfs dan, als de beloofde Koning bespot, verworpen en gekruisigd is, is het juist Pilatus die deze bijzondere en door hem niet begrepen titel boven het hoofd van de Gekruisigde laat aanbrengen: 'En terwijl zij aten, bewaakten zij Hem daar. En zij plaatsten boven Zijn hoofd op schrift zijn beschuldiging: Deze is Jezus, de koning der Joden' (27:36-37; Joh. 19:19, 22).

De toekomst van de Koning

In Mattheüs 5:35 lezen we over 'Jeruzalem, ... zij is de stad van de grote Koning'. Dit slaat terug op Psalm 48:3, waar staat: 'Mooi van ligging, een vreugde voor heel de aarde, is de berg Sion *aan* de noordzijde, de stad van de grote Koning'. Vandaaruit, in het land van de Joden dus, zal de Koning der Joden Zijn rechtvaardige oordeel beginnen, zoals de Heer Zelf gezegd heeft: 'Wanneer nu de Zoon des mensen komt in Zijn heerlijkheid en alle engelen met Hem, dan zal Hij zitten op de troon van Zijn heerlijkheid (...). Dan zal de koning zeggen (25:31vv.)'. Niemand zal Hem die titel dan meer durven betwisten!

OudeSporen 2021

